

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Η 28η Οκτωβρίου σηματοδοτεί την έναρξη του αγώνα του ελληνικού λαού για την υπεράσπιση των ιδανικών και των πιστεύω του, ιδανικά και πιστεύω που κάθε λαός ο οποίος θέλει να καλείται «πολιτισμένος» οφείλει να υιοθετεί και να υπερασπίζεται. Αυτή η καταξιωμένη σελίδα της νεότερης ελληνικής ιστορίας κατέχει περίοπτη θέση στη συλλογική μνήμη του λαού μας.

Ο Βίκτωρ Ουγκώ σε μία ευτυχισμένη ποιητική του στιγμή είχε γράψει το στίχο: **«Δεν γνωρίζω πια τ' όνομα μου· ονομάζομαι πατρίς»**. Εάν υιοθετούσαμε τις περί εθνικών επετείων απόψεις μερίδας διανοουμένων καθώς και άλλων αυτοαποκαλούμενων «σκεπτομένων» πολιτών, τότε θα έπρεπε να δεχθούμε ότι σήμερα παριστάμεθα σε μία «ανούσια» κοινωνική συνάθροιση, με «ενοχλητικές» και «επικίνδυνες» ιστορικές αναμοχλεύσεις που καλλιεργούν εθνικιστικά λαϊκά αισθήματα τα οποία δεν συνάδουν με το πνεύμα «καλής γειτονίας», καθώς και με τις σύγχρονες ιδέες περί κράτους.

Ουδέν ψευδέστερο του ισχυρισμού αυτού.

Η υποταγή ενός λαού πραγματοποιείται μόνο αφού έχει προηγουμένως επιτευχθεί χαλάρωση της εθνολογικής συνοχής, καθώς και απώλεια της συλλογικής μνήμης του, βασικά στοιχεία της οποίας αποτελούν η ιστορία και η γλώσσα του. Την απάντηση τη δίνει ο μεγάλος μας ποιητής, ο Γιώργος Σεφέρης, στην ακόλουθη διδακτική για μας φράση: «Σβήνοντας κανείς ένα κομμάτι από το παρελθόν, είναι σαν να σβήνει και ένα αντίστοιχο κομμάτι από το μέλλον κι είναι θλιβερή πια η ζωή, που μοιάζει με ακατοίκητο σπίτι»!

Γι' αυτό σήμερα συγκεντρωθήκαμε εδώ για να θυμηθούμε τους αγώνες και τις θυσίες του ελληνικού έθνους ενάντια στο Φασισμό και το Ναζισμό. Τιμάμε και μνημονεύουμε το ιστορικό « ΟΧΙ» που βροντοφώναξαν οι Έλληνες στους επίδοξους Ιταλούς κατακτητές το 1940, μα παράλληλα εορτάζουμε και την Αγία Σκέπη, την Παναγία, που τότε, τώρα και πάντοτε στέκει προστάτιδα των Ελλήνων στους δίκαιους αγώνες τους για την ελευθερία.

Φίλες και φίλοι

Στη μακραίωνη ιστορία του τόπου μας υπάρχουν σταθμοί έξαρσης, αγώνων και θυσιών που το καταξιώνουν, που το φέρνουν πρόσωπο με πρόσωπο με την Ιστορία, στιγμές που το φως χύνεται στις ψυχές των ανθρώπων και συνειδητοποιούν την ιστορικότητα και το χρέος τους.

Έτσι πράξανε.... εκείνο το πρωινό της 28ης Οκτωβρίου, τα παιδιά του σαράντα, όταν κλήθηκαν στην καρδιά του Φθινοπώρου να αφήσουν την ήρεμη καθημερινότητα για χάρη του χρέους και της τιμής και να πάρουν το βάπτισμα του πυρός στον πιο φρικτό και αιμοσταγή πόλεμο που γνώρισε ποτέ η ανθρωπότητα.

Έτσι όμως της έλαχε εκείνης της γενιάς, αυτό ήταν το δώρο, η ευχή και η κατάρα της μοίρας.

Σήμερα, 76 χρόνια, μετά το ιστορικό εκείνο προσκλητήριο, εμείς, τα παιδιά, τα εγγόνια και τα δισέγγονα του '40, είμαστε εδώ για να θυμηθούμε τις ευλογημένες στιγμές της ημέρας καθώς και τα γεγονότα της εποχής εκείνης τα οποία σήμερα ο ελληνισμός τιμά σε κάθε σημείο της Γης, όπου κι αν χτυπά ελληνική καρδιά...

Ήταν 15 Αυγούστου του 1940.

Ο λαός της Ελλάδας προσκυνούσε ταπεινά την Δέσποινα του Αρχιπελάγους στην Τήνο..... όταν το καταδρομικό πλοίο «ΕΛΛΗ», δέχεται ύπουλο торπιλισμό από ιταλικό υποβρύχιο. Όλα δείχνουν ότι η Ελλάδα δεν θα αργήσει να εισέλθει και αυτή με τη σειρά της στη δίνη του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου.

Ξημερώματα της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940 ο Ιταλός πρέσβης στην Ελλάδα, Γκράτσι, επιδίδει, ένα διπλωματικό έγγραφο στον τότε Έλληνα Πρωθυπουργό, Ιωάννη Μεταξά. Με το έγγραφο αυτό ο Φασίστας Ιταλός ηγέτης Μουσολίνι απαιτεί την άνευ όρων παράδοση της χώρας μας στις δυνάμεις του Άξονα, με την απειλή, ότι ενδεχόμενη άρνηση της ελληνικής κυβέρνησης, θα σημάνει αιτία πολέμου.

Η απάντηση του Έλληνα πρωθυπουργού δε θα μπορούσε να ήταν άλλη από αυτή που υπερήφανα έδωσαν οι Έλληνες στους Πέρσες στις Θερμοπύλες, που υπερήφανα έδωσε ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος στους Τούρκους το 1453 και οι Έλληνες αγωνιστές του 1821 στις Οθωμανικές ορδές οι οποίες τους ζήτησαν να παραδοθούν : « **Μολών Λαβέ !** »

Ο Έλληνας ηγέτης, εκφράζοντας στον απόλυτο βαθμό τη συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού, ακολούθησε τα βήματα και τα παραδείγματα των προγόνων μας. Το «ΟΧΙ» του Ιωάννη Μεταξά ενσαρκώνει την συλλογική αντίσταση του λαού μας στις πλέον κρίσιμες ιστορικές στιγμές του, και υπερβαίνει τα πρόσωπα που την συμπύκνωσαν στην επιγραμματική τους απάντηση. Στο διάγγελμά του προς τον Ελληνικό λαό τονίζει μεταξύ άλλων: « **Όλον το έθνος ας εγερθή σύσσωμον. Αγωνισθήτε δια την Πατρίδα, τας γυναίκας, τα παιδιά σας και τας ιεράς μας παραδόσεις. Νυν υπέρ πάντων ο αγών**».

Ο πόλεμος είναι μια πραγματικότητα.

Το «ΟΧΙ» εκείνο γίνεται σύνθημα, πάθος και ιδανικό όλου του λαού.

Ο ελληνικός λαός ξεσηκώνεται, κηρύσσεται γενική επιστράτευση και όλοι βγαίνουν στους δρόμους σε ένα ξέφρενο πανηγύρι. Έτσι, λοιπόν «με το χαμόγελο στα χείλη», ξεκινούν οι φαντάροι για τον πόλεμο. Τα παιδιά της πατρίδας μας, συνεπή με την ιστορία του έθνους, ρίχνονται στο πανηγύρι στις μυλόπετρες του πολέμου με ασυγκράτητο ενθουσιασμό.

Αρχίζει η εποποιία του αλβανικού μετώπου.

Από εκείνο το πρωινό της 28^{ης} Οκτωβρίου του 1940, αρχίζει η απογείωση της ελληνικής ψυχής για να φτάσει σε άφταστα ύψη δόξας και ηρωισμού. Στο ηρωικό Καλπάκι, το ελληνικό στρατιωτικό σώμα της Ηπείρου κέρδισε την πρώτη νίκη. Η νίκη αρχίζει να φτερουγίζει πάνω από τα ελληνικά όπλα. Η αντεπίθεση των Ελλήνων ήταν σαρωτική. Οι πόλεις της Βορείου Ηπείρου απελευθερώνονταν μία-μία: Μοσχόπολη, Πόγραδετς, Πρεμετή, Άγιοι Σαράντα, Κορυτσά, Αργυρόκαστρο, Χειμάρα, Κλεισούρα. Οι **καμπάνες χτυπούν χαρμόсуна - αναστάσιμα- ανεβάζοντας το ηθικό του λαού και του στρατού μας. Η **ιαχή «αέρα»** εμπύχωνε τους Έλληνες στρατιώτες, παρά την υπεροπλία του εχθρού, τις άσχημες καιρικές συνθήκες, τα κρυοπαγήματα και τις κακουχίες.**

Μια από τις χρυσές σελίδες της Ιστορίας μας αποτελεί η **Ηπειρώτισσα Γυναίκα**. Η αυθόρμητη προσφορά, η αυτοθυσία και το μεγαλείο της ψυχής των γυναικών της Ηπείρου, «έγραψαν» μαζί με τους ηρωικούς στρατιώτες μας, το έπος του '40.

Οι υπηρεσίες που προσέφεραν πολύτιμες και πρέπει όλοι μας να νιώθουμε υπερηφάνεια για την παρουσία και τον αγώνα τους.

Εθαυμάσθησαν οι γυναίκες αυτές. Γίναν μανάδες της λευτεριάς.

Αν θέλει κάποιος ποιητικά ν' αποδώσει το μεγαλείο της ελληνικής αντίστασης στο αλβανικό μέτωπο, δεν έχει παρά να προστρέξει στον Οδυσσέα Ελύτη. Λέει ο ποιητής μας σε κάποιους στίχους:

Τώρα χτυπάει πιο γρήγορα τ' όνειρο μες στο αίμα

Του κόσμου η πιο σωστή στιγμή σημαίνει:

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Έλληνες μες στα σκοτεινά δείχνουν το δρόμο:

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Για σένα θα δακρύσει από χαρά ο ήλιος

Ο ρόλος όμως των ελληνικών όπλων δε τελειώνει εδώ στα βουνά της Αλβανίας. Ένα δεύτερο « ΟΧΙ» ακολουθεί αυτό της 28^{ης} Οκτωβρίου ενάντια αυτή τη φορά στο Γερμανό δικτάτορα Χίτλερ. Ήταν 6 Απριλίου του 1941 όταν οι Γερμανοί κατέλαβαν την Αθήνα. Μια κατοχή που κράτησε 3 ολόκληρα χρόνια... μαρτυρικά χρόνια. Οι κατακτητές διέλυσαν τον παραγωγικό ιστό της χώρας. Προέβησαν σε υποχρεωτικό δανεισμό από την Τράπεζα της Ελλάδος χωρίς ποτέ να επιστρέψουν το ποσό, γνωστό σ' εμάς ως κατοχικό δάνειο. Καταλήστεψαν την πολιτιστική μας κληρονομιά και αρχαία μνημεία βεβηλώνονται.

Η γερμανική θηριωδία δε σταματά εδώ.... Ποιος μπορεί να ξεχάσει τα 89 αναγνωρισμένα ολοκαυτώματα σε όλη την ελληνική επικράτεια, τις εκτελέσεις αθώων αμάχων, ακόμα και παιδιών, ως αντίποινα σε πράξεις αντίστασης του λαού μας. Ποιος μπορεί να ξεχάσει τους νεκρούς στα Καλάβρυτα, στο κομμένο Άρτας, στο Δίστομο, στους Πύργους Πτολεμαΐδας, στην Κλεισούρα Καστοριάς.

Όμως, παρά τα βάσανα και τις εκτελέσεις το Ελληνικό πνεύμα αντιστέκεται στη φρικτή δουλεία. Δημιουργήθηκαν αντιστασιακές οργανώσεις σε πόλεις και χωριά. Την τρομερή πείνα του χειμώνα του 1941-42 την έθρεφε η πίστη. Τη δίψα την πότιζε η ελπίδα. Το κρύο το μέρωνε η λαχτάρα. Γι' αυτό η αντίσταση δεν ήταν μόνο επανάσταση, ήταν και Ανάσταση. Η αγιοσύνη, η παλληκαριά αλλά και η πνευματική ανωτερότητα πιστοποιούν τη συνέχεια της ζωής και εξηγούν το θαύμα αυτής της Ανάστασης.

Τέλος στις 12 Οκτωβρίου του 1944 η Γερμανική κατοχή τελειώνει. Η γαλανόλευκη κυματίζει ξανά στον Ιερό βράχο της Ακρόπολης.

Αθάνατοι ήρωες,

όλα μία δόξα είναι για σας κι ο πόλεμος γιορτή, χαρά και περηφάνεια. Συνεχιστές της πορείας του Έθνους εμείς ακολουθούμε τα βήματα που χαράξατε βαθιά στην καρδιά και στη σκέψη μας.

Αθάνατη γενιά του '40,

ζηλωτές της ελευθερίας, αγωνιστές της τιμής και της δόξας, δεχτείτε την πίστη μας στα ιδανικά της ελευθερίας και της ειρήνης, δεχτείτε τις δάφνες της ιστορίας που δικαιωματικά σας ανήκουν.

Κεκοιμημένοι ήρωες,

προσκυνούμε το μεγαλείο σας και τιμούμε τη θυσία σας. Σας λέμε το λαμπρό επίγραμμα: «Εδώ, υπό τους θόλους της εκκλησίας, όρθιοι βρισκόμαστε πιστοί στους ορισμούς σας».

Κυρίες και κύριοι

Στόν σημερινό κόσμο της ιδεολογικής σύγχυσης και τῆς απαισιοδοξίας οι Έλληνες είμαστε ο λαός, ο ευλογημένος από την ιστορία.

Το έπος του '40 είναι ο «τελευταίος μεγάλος λόγος του ελληνισμού, ο πιο κοντινός σε εμάς», ο οποίος θα μπορούσε « να εμπνέει, να κινητοποιεί και να συνέχει έναν λαό σε συνθήκες όπως οι σημερινές και να τον οδηγήσει σε μια νέα, απαραίτητη για την επιβίωσή του, συλλογικότητα».

Η σημερινή επέτειος της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940 η υπέροχη αυτή ελληνική στιγμή είναι η αγωνιστική λαϊκή υποθήκη. Είναι πρώτ' απ' όλα το μήνυμα αγώνα στις σημερινές δύσκολες συνθήκες. Όπως τότε, έτσι και σήμερα, ο λαός μας θέλει ειρήνη και προκοπή. Είναι το μήνυμα, προς αυτούς που μοιράζονται την εξουσία αλλά και για τον καθένα μας, πως πάνω απ' όλα και πρώτα απ' όλα προέχει το συμφέρον της Πατρίδας μας.

Τέτοια για μας είναι η ημέρα που οι βουνοπλαγιές και τα φαράγγια αυτής της γης αντιλάλησαν από τις τουφεκιές της Ελληνικής Ελευθερίας.

Τέτοια για μας είναι η ημέρα που με τη σθεναρή τους αντίσταση οι Έλληνες δίδαξαν στο κόσμο πως δεν αξίζουν τίποτα τα σύνεργα του αφανισμού μπρος στο μεγάλο όπλο που λέγεται ψυχή.

Όλες και όλοι έχουμε ένα σαφή προορισμό στην σύγχρονη εποχή:

νά κρατάμε ζωντανή τήν ιστορική μας συνείδηση όπως αποτυπώνεται στήν μνήμη του έθνους.

νά είμαστε γνήσιοι θεματοφύλακες, των μοναδικών πνευματικών αξιών του ελληνισμού καί του χριστιανισμού.

να εκφραζόμαστε μέσα από τήν αληθινή πίστη μας και τόν πολιτισμό μας.

Αγαπητά μας παιδιά

Εσείς που είστε το μέλλον της πατρίδας, εσείς που μεταφέρετε όλα τα χαρακτηριστικά της ελληνικής ψυχής ακολουθήστε τη συμβουλή του Αδαμάντιου Κοραή με την προστακτική του «*δράξασθε Παιδείας*», ο οποίος καθιστά σαφές ότι μόνο μέσα από την παιδεία θα γίνεται ελεύθεροι άνθρωποι και όποιος είναι ελεύθερος συλλογάται καλά και άρα ενεργεί σωστά.

Πορευθείτε με όραμα και στόχους στη ζωή σας, προσπαθήστε και αγωνιστείτε, με πίστη και αρετή, για την πραγμάτωσή τους, εμπνευστείτε από τα ιδανικά του '40 και τις διαχρονικές αξίες του **Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας, για να μπορέσει πάλι, χάρη σε σας, να ξαναλάμψει το ελληνικό φως και να κερδίσουμε το σεβασμό που μας αξίζει.**

Με τα στοιχεία αυτά οφείλει η παιδεία να σας γαλουχήσει, όχι για να σας οδηγήσει σε μια στείρα παρελθο-ντολατρεία, αλλά για να

σας διδάξει ότι οι άλλοι θα σας σέβονται και θα σας υπολογίζουν,
όταν δεν απεμπολείτε την ιστορία σας και τις παραδόσεις σας,
όταν δεν δέχεστε να ομογενοποιηθείτε και διατηρείτε ατόφια την
κληρονομιά των προγόνων μας....

...Ας είναι λοιπόν ο σημερινός λόγος ένα έναυσμα να
ασχοληθούμε όλοι περισσότερο με την ιστορία μας, ένα μνημόσυνο
για όσους έπεσαν ηρωικά στον πόλεμο και μία ελάχιστη τιμή
ευγνωμοσύνης στην μητέρα μας **την Παναγία!**